ସୌମ୍ୟା ପ୍ରକୃତି: ମାନବୀୟ ସ୍ପର୍ଶ

(ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ବଳର ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣର ପ୍ରତିକାରରେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷର ଭୂମିକା)

ଲେଖକ

ପ୍ରଫେସର୍ ଡକ୍ଟର୍ ଶ୍ରୀରୂପ ଗୋସ୍ୱାମୀ

ସୌମ୍ୟା ପ୍ରକୃତି: ମାନବୀୟ ସ୍ପର୍ଶ

(ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ବଳର ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣର
ପ୍ରତିକାରରେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷର ଭୂମିକା)

ଡକ୍ଟର୍ ଶ୍ରୀରୂପ ଗୋସ୍ୱାମୀ

ଏମ୍.ଫିଲ୍., ପିଏଚ୍.ଡି., ଡି.ଏସ୍‌ସି.

ପ୍ରଫେସର୍, ଭୂବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗ,

ସମ୍ବଲପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଜ୍ୟୋତି ବିହାର,

ବୁର୍ଲା, ସମ୍ବଲପୁର-୭୬୮୦୧୯

ଦୂରଭାଷ-୯୪୩୭୨୯୫୬୨୪

THE BOOK POINT

ଦି ବୁକ୍ ପଏଣ୍ଟ୍

ଭୁବନେଶ୍ୱର

ସୌମ୍ୟା ପ୍ରକୃତି : ମାନବୀୟ ସ୍ପର୍ଶ

ଲେଖକ : ପ୍ରଫେସର୍ ଶ୍ରୀରୂପ ଗୋସ୍ୱାମୀ

ପ୍ରକାଶକ : ପ୍ରଫେସର୍ ଶ୍ରୀରୂପ ଗୋସ୍ୱାମୀ
ବସନ୍ତପୁର, ଅମର୍ଦ୍ଦାରୋଡ୍,
ବାଲେଶ୍ୱର -୭୫୬୦୩୦
ମୋ: ୯୪୩୭୨୯୫୬୨୪

ମୁଦ୍ରଣ : ଦି ବୁକ୍ ପଏଣ୍ଟ୍
ପଠାଣି ସାମନ୍ତ ପ୍ଲାନେଟାରିୟମ୍ ପରିସର,
ଆଚାର୍ଯ୍ୟ ବିହାର, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୧୩

ପ୍ରଚ୍ଛଦ ଓ ଲିପି ବିନ୍ୟାସ : ବିପିନ ବିହାରୀ ପଣ୍ଡା

ପ୍ରଥମ ପ୍ରକାଶନ : ଦୋଳପୂର୍ଣ୍ଣିମା, ୨୮.୦୩.୨୦୨୧

ମୂଲ୍ୟ : ଟ.୧୧୧.୦୦ (ଏକ ଶହ ଏଗାର ଟଙ୍କା ମାତ୍ର)

SOUMYA PRAKRUTI : MANABIYA SPARSH

Author : Professor Shreerup Goswami

Publisher :

Professor Shreerup Goswami
Basantapur, Amarda Road,
Balasore-756030
Mob:9437295624

Printed at: The Book Point
Pathani Samanta Planetarium Complex,
Acharya Vihar, Bhubaneswar-751013

Layout and Cover Design :

Bipin Bihari Panda

First Edition : Dola Purnima, 28.03. 2021

Price : Rs.111/-

(Rupees One Hundred Eleven Only)

ISBN :978-93-5445-545-2

ସୂଚୀପତ୍ର

ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ବଳର ସଂରକ୍ଷଣ ଓ ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣର ପ୍ରତିକାରରେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷର ଭୂମିକା

	ବିଷୟ	
୧.	ଉପକ୍ରମ	୧୯
୨.	ପ୍ରାକୃତିକ ସମ୍ବଳର ସଂରକ୍ଷଣରେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷର ଭୂମିକା	୨୨
୨.୧.	ଜଳ ସଂରକ୍ଷଣ	୨୨
୨.୨.	ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ	୩୧
୨.୨.୧.	ନବୀକରଣ ଅଯୋଗ୍ୟ ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ	୩୨
୨.୨.୨.	ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଶକ୍ତି ସଂରକ୍ଷଣ	୩୪
୨.୩.	ମୃତ୍ତିକା ସଂରକ୍ଷଣ	୩୮
୨.୪.	ଜୈବ ବିବିଧତା ସଂରକ୍ଷଣ	୪୦
୨.୪.୧.	ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଜୈବ ବିବିଧତା ସଂରକ୍ଷଣ	୪୧
୨.୪.୨.	ପରୋକ୍ଷ ଜୈବ ବିବିଧତା ସଂରକ୍ଷଣ (କାଗଜ ସଂରକ୍ଷଣ)	୪୬
୩.	ବର୍ଜ୍ୟବସ୍ତୁର ପରିମାଣ ହ୍ରାସ ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ	୪୮
୪.	ପରିବେଶ ପ୍ରଦୂଷଣର ପ୍ରତିକାରରେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷର ଭୂମିକା	୫୦
୪.୧.	ଜଳ ପ୍ରଦୂଷଣର ପ୍ରତିକାରରେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷର ଭୂମିକା	୫୨
୪.୨.	ବାୟୁ ପ୍ରଦୂଷଣର ପ୍ରତିକାରରେ ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷର ଭୂମିକା	୫୮
୪.୩.	ଧ୍ୱନି ପ୍ରଦୂଷଣର ପ୍ରତିକାରରେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷର ଭୂମିକା	୬୮
୪. ୪.	ପ୍ଲାଷ୍ଟିକ ପ୍ରଦୂଷଣର ପ୍ରତିକାରରେ ବ୍ୟକ୍ତିବିଶେଷର ଭୂମିକା	୭୩
୪.୫.	ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଚୁମ୍ବକୀୟ ରଶ୍ମି ପ୍ରଦୂଷଣ	୮୨
୪.୫.୧.	ବିଦ୍ୟୁତ୍ ଚୁମ୍ବକୀୟ ତରଙ୍ଗର କୁପ୍ରଭାବ ରୋକିବାପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ତରରେ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ପଦକ୍ଷେପ	୯୨
୫.	ଉପସଂହାର	୧୦୩

ପ୍ରଫେସର୍ ଡକ୍ଟର୍ ଶ୍ରୀରୂପ ଗୋସ୍ୱାମୀ

୧୯୭୪ ମସିହା ଜୁଲାଇ ପହିଲାରେ ଓଡିଶାର ବାଲେଶ୍ୱର ଜିଲ୍ଲା ଅମରଦାରୋଡ୍ ନିକଟସ୍ଥ ବସନ୍ତପୁର ଗ୍ରାମରେ ପିତା ଶ୍ରୀ ରାଧାକୃଷ୍ଣ ପ୍ରଧାନ ଓ ମାତା ଶ୍ରୀମତୀ ସୁରଭି ପ୍ରଧାନଙ୍କ ଔରସରୁ ପ୍ରଫେସର ଶ୍ରୀରୂପ ଗୋସ୍ୱାମୀଙ୍କ ଜନ୍ମ । ସେ ଜଣେ ମେଧାବୀ ଛାତ୍ର ହିସାବରେ ଖଲ୍ଲିକୋଟ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ, ବ୍ରହ୍ମପୁରରୁ ଭୂତତ୍ତ୍ୱ ବିଜ୍ଞାନରେ ସ୍ନାତକ ଓ ଉତ୍କଳ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୁବନେଶ୍ୱରରୁ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର, ଏମ୍.ଫିଲ୍. (ଭୂଷଣ), ପିଏଚ୍.ଡି. (ବିଭୂଷଣ) ଓ ଡି.ଏସ୍‌ସି. (ପରମ ଭୂଷଣ) ଉପାଧି ଲାଭ କରିଛନ୍ତି । ଲକ୍ଷ୍ନୌସ୍ଥିତ ବିଶ୍ୱବିଖ୍ୟାତ ବୀରବଲ୍ ସାହାନୀ ବନସ୍ପତି ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ (ବିଜ୍ଞାନ ଓ ପ୍ରଯୁକ୍ତିବିଦ୍ୟା ବିଭାଗ ଭାରତ ସରକାରଙ୍କର ଏକ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର) ସେ ଗବେଷକ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ବିଜ୍ଞାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠାନରେ ସେ ପିଏଚ୍.ଡି ଓ ଡି.ଏସ୍‌ସି. ପାଇଁ ଓଡିଶାର ପର୍‌ମିଆନ ସମୟର ଜୀବାଶ୍ମମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ଗବେଷଣା କରିଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ସମ୍ବଲପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଭୂବିଜ୍ଞାନ ବିଭାଗରେ ପ୍ରଫେସର୍ ଓ ବିଭାଗୀୟ ମୁଖ୍ୟ ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟରତ । ପୂର୍ବରୁ ସେ ରେଭେନ୍‌ସା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ରିଡର୍ ଓ ଫକୀର ମୋହନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଅଧ୍ୟାପକ ଭାବେ କାର୍ଯ୍ୟ ତୁଲାଇଛନ୍ତି । ଭାରତୀୟ ଗଣ୍ଡୱାନା ଭୂବିଜ୍ଞାନ ଓ ଜୀବାଶ୍ମ ବିଜ୍ଞାନରେ ଶ୍ରୀରୂପ ଗୋସ୍ୱାମୀ ବ୍ୟାପକ ଭାବେ ଗବେଷଣା କରିଛନ୍ତି । ଏତଦ୍‌ବ୍ୟତୀତ ଶବ୍ଦବିଜ୍ଞାନ ବିଶେଷକରି ଧ୍ୱନି ପ୍ରଦୂଷଣରେ ତାଙ୍କର ଗବେଷଣା ବେଶ୍ ଉପାଦେୟ । ଅଦ୍ୟାବଧି ୧୫୦ରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଉଚ୍ଚକୋଟୀର ବୈଜ୍ଞାନିକ ନିବନ୍ଧ ବିଭିନ୍ନ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ଓ ଜାତୀୟ ଗବେଷଣା ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରି ଉଚ୍ଚ ପ୍ରଶଂସିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ସେ ୫ଟି ପାଠ୍ୟ ପୁସ୍ତକର ଲେଖକ । ବିଜ୍ଞାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଉଲ୍ଲେଖନୀୟ ଅବଦାନ ପାଇଁ ଓଡିଶା ବିଜ୍ଞାନ ଏକାଡେମୀ, ଓଡିଶା ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ୨୦୦୮ ରେ 'ଯୁବ ବୈଜ୍ଞାନିକ ପୁରସ୍କାର'ରେ ଓ ୨୦୧୧ ମସିହାରେ ଭୌତିକ ବିଜ୍ଞାନରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପୁରସ୍କାର 'ପଠାଣି ସାମନ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ପୁରସ୍କାର'ରେ ସେ ସମ୍ମାନିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଓଡିଶା ବିଜ୍ଞାନ ଏକାଡେମୀ ଇତିହାସରେ ଏହି ସମ୍ମାନଜନକ ପୁରସ୍କାର ପ୍ରାପ୍ତ କରିବାରେ ସେ ହେଉଛନ୍ତି ପ୍ରଥମ ଭୂବିଜ୍ଞାନୀ ।

ISBN 978-93-5445-545-2

Rs.111/-

9 789354 455452